

Áætlun gegn einelti

Frá árinu 2002 hefur Hagaskóli unnið markvisst gegn einelti og stuðst við Olweusarkerfið gegn einelti. Í því felst að allt starfsfólk leggur sig fram við að skapa andrúmsloft sem einkennist af alúð, hlýju og áhuga á velferð nemenda.

Unnið er út frá eftirfarandi skilgreiningu á einelti:

Einelti er ofbeldi, líkamlegt og/eða andlegt, þar sem einn eða fleiri níðast á einstaklingi sem ekki kemur vörnum við. Einelti er illkvittnislegt og endurtekið atferli og á sér stað reglubundið um lengri eða skemmri tíma. Einelti birtist í mörgum myndum. Það getur verið:

- *Beint: Líkamlegt (barsmíðar, spörk, hrindingar, skemmdaverk) og munnlegt og/eða skriflegt (uppnefni, niðrandi athugasemdir og endurtekin stríðni).*
- *Óbeint: Baktal, útskúfun eða útilokun úr félagahópnum.*

Verkefnisstjóri kynnir verkefnið á starfsmannafundum í skólanum. Starfsmenn hafa góða þekkingu á handbók um Olweusaráætlunina. Stjórnendur og umsjónakennarar upplýsa foreldra að hausti um áherslur Olweusaráætlunarinnar. Umræðuhópar starfsmanna hittast reglulega og ræða málefni er tengjast áætluninni. Nýliðum er kynnt efnið sérstaklega. Eineltiskönnun er gerð árlega. Eftirlit með nemendum er endurskoðað og metið árlega. Bekkjareglur eru samdar og þeim fylgt eftir. Í upphafi skólaárs fer fram skipuleg kynning á einelti og afleiðingum þess fyrir nemendur.

Bekkjafundir og nemendaviðtöl

Bekkjafundir eru haldnir reglulega. Á bekkjafundi er m.a. rætt um líðan, samskipti og hegðun. Fundirnir eiga að stuðla að jákvæðum samskiptum og samstöðu nemenda gegn einelti. Nemendur eru þjálfaðir í að tjá eigin tilfinningar og sjónarmið. Hlutverkaleikir og klípusögur eru m.a. notaðir til að auka upplifun nemenda og skilning á einelti og til að hvetja þá til að bregðast við því. Við notumst við fundarreglur er við sitjum bekkjafundi.

Kennari og nemandi eiga a.m.k. einu sinni á ári samtal sín á milli um líðan og bekkjaranda. Markmiðið með nemendaviðtali er að kennarinn fái heildarinnisýn á stöðu barnsins í skólanum, námslega, félagslega, jákvæða og neikvæða upplifun.

Úrvinnsla eineltismála

Ef grunur um einelti vaknar fer af stað ákveðið ferli þar sem málið er rannsakað. Samvinna foreldra og starfsmanna skólans skiptir hér öllu máli. Vitneskjan getur komið frá nemandanum sjálfum, foreldrum eða starfsfólki. Umsjónarkennara er gerð grein fyrir málinu.

Umsjónarkennari athugar málið með deildarstjóra og náms- og starfsráðgjöfum. Ef metið er að um einelti sé að ræða eftir slíka athugun skal foreldrum þeirra nemenda sem hlut eiga að máli gerð grein fyrir því. Gildir það jafnt um þolendur sem gerendur.

Innan skólans fer síðan fram markviss vinna samkvæmt aðferðafræði Olweusar (sjá 9. kafla í handbókinni). Hún felst m.a. í alvarlegum viðtölum við gerendur þar sem þeim er gerð skýr grein fyrir viðbrögðum skólans og þeim afleiðingum sem áframhaldandi háttarlag hefur í för með sér. Þolendum skal tryggt öryggi eftir því sem kostur er og í samvinnu við foreldra þeirra skapað öryggisnet sem hindrar áframhaldandi ofbeldi.

Eineltisviðtöl

- Um leið og handbærar upplýsingar liggja fyrir er gerandi kallaður fyrir. Ef foreldrar eru ekki viðstaddir er nauðsynlegt að þeir séu strax upplýstir um viðtalið.
- Best er að umsjónarkennari stýri viðtalinu en gott er að hann hafi sér einhvern til halds og traust.

- Látið hann vita að fylgst verði náið með þróun málsins og að hann verði undir ströngu eftirliti.
- Standið við það sem sagt hefur verið og fylgið málinu eftir með reglulegum viðtölum í 2 - 3 vikur og svo t.d. á mánaðar fresti.
- Skráið upplýsingarnar.